Raadsvergadering : 31 januari 2022

Agendapunt : 09

Onderwerp : Uitvoeringsprogramma Waddengebied 2021-2026

Zaaknummer : 181815

Beslispunten

1. De wens in te brengen tegen het concept Uitvoeringsprogramma Waddengebied 2021 – 2026 dat voortdurend zorgvuldig aandacht wordt besteed aan de integraliteit van en tussen alle deelprogramma's.

Samenvatting

Het college legt het concept Uitvoeringsprogramma Waddengebied 2021 – 2026 voor wensen en bedenkingen voor aan de gemeenteraad.
Het Uitvoeringsprogramma is een uitwerking van de Agenda voor het Waddengebied 2050, waarvoor de Waddeneilanden op 3 februari 2021 een instemmingsverklaring hebben ondertekend.
Zowel in het Uitvoeringsprogramma als in het Doelendocument is ons eigen Programma Waddeneilanden integraal opgenomen. De behandeling van de stukken heeft op diverse momenten plaatsgevonden in het Dagelijks Bestuur van het Samenwerkingsverband De Waddeneilanden, het Omgevingsberaad Waddengebied en het Bestuurlijk Overleg Waddengebied. De gemeenteraden zijn geïnformeerd over het Uitvoeringsprogramma tijdens een digitale raadsbijeenkomst op 14 december 2021.

Aan de raad,

1. Aanleiding

Het doel van dit raadsvoorstel is om u te informeren over het concept Uitvoeringsprogramma en het traject om te komen tot definitieve vaststelling van het Uitvoeringsprogramma.
Dit moet leiden tot een reactie van partijen op het Uitvoeringsprogramma, uiterlijk 1 maart 2022, zodat in het BO Waddengebied voorjaar 2022, op basis van deze reacties en het nader uitgewerkte werkdocument Doelendocument, kan worden besloten over een definitieve versie van het Uitvoeringsprogramma.

2. Beoogd resultaat

Het beoogd resultaat is de vaststelling van het Uitvoeringsprogramma zodat met de uitvoering daarvan begonnen kan worden.

3. Argumenten

Agenda voor het Waddengebied 2050

Tijdens de Toogdag Wadden op 3 februari 2021 hebben ruim 50 partijen de instemmingsverklaring behorende bij de Agenda ondertekend. Met de ondertekening geven de partijen aan de doelen en ambities van de Agenda te onderschrijven en mee te willen werken aan een verdere uitwerking en doorwerking in de eigen visies en plannen. De partijen dragen vanuit eigen kracht en mogelijkheden bij aan de uitvoering van

de Agenda en de doorwerking daarvan binnen het eigen beleid. Hiermee wordt uiting gegeven aan het ‘zelfbindend karakter’ van de Agenda.
Op Vlieland is hieraan gevolg gegeven door met de ontwerp Omgevingsvisie aan te sluiten bij de principes en vertrekpunten van de Agenda.

Uitvoeringsprogramma Waddengebied 2021-2026
Het Uitvoeringsprogramma bevat een bundeling van initiatieven die (mede) bijdragen aan het behalen van de doelstellingen voor de Waddenzee en het Waddengebied en waar partijen in de periode 2021-2026 mee aan de slag willen. De in de Agenda voor het Waddengebied 2050 (Agenda) beschreven uitvoeringstrategieën vormen de basis voor het Uitvoeringsprogramma. De doelen, principes en vertrekpunten uit de Agenda zijn hierbij leidend.

Opzet Uitvoeringsprogramma
Het Uitvoeringsprogramma is opgezet aan de hand van 11 deelprogramma’s. Per deelprogramma wordt inzichtelijk gemaakt hoe vanuit het desbetreffende deelprogramma wordt bijgedragen aan het realiseren van de hoofddoelstellingen voor de Waddenzee en het Waddengebied.

Hoofddoelstelling voor de Waddenzee, “een duurzame bescherming en ontwikkeling van de Waddenzee als natuurgebied en het behoud van het unieke open landschap”, **Doelstelling voor het Waddengebied,** “veilig, vitaal en veerkrachtig in 2050”.

De uitvoeringsstrategieën zijn de afgelopen periode per deelprogramma vertaald in zogeheten veranderdoelen (ER-doelen) en SMART doelen. Vervolgens is gekeken welke nieuwe dan wel lopende initiatieven bijdragen aan het behalen van deze doelen. De doelen zijn neergelegd in een separaat Doelendocument. Het Uitvoeringsprogramma, met daarin de initiatieven voor de programmaperiode 2021-2026, is daarop gebaseerd. De onderwerpen of dilemma’s waar partijen verder over in gesprek gaan zijn eveneens opgenomen in het Uitvoeringsprogramma.
De afgelopen periode zijn ook de meer overkoepelend aspecten van het Uitvoeringsprogramma uitgewerkt. Het gaat hierbij om de organisatie van het Uitvoeringsprogramma, kennisontwikkeling, monitoring en evaluatie, de programma-risico’s, communicatie en de financiering van de organisatie van het Uitvoeringsprogramma.

Initiatieven
Het Uitvoeringsprogramma bundelt diverse (lopende en te starten) initiatieven waar de betrokken partijen op korte termijn (2021-2026) mee aan de slag willen dan wel al mee aan de slag zijn. Vertrekpunt voor de in het Uitvoeringsprogramma opgenomen initiatieven vormen de initiatieven zoals opgenomen in de ‘Doorkijk naar het Uitvoeringsprogramma’ uit de Agenda.

De betrokken partijen zijn sinds de vaststelling van de Agenda (verder) aan de slag gegaan met deze initiatieven. In sommige gevallen betekent dit dat de opzet van het initiatief is aangescherpt dan wel dat het initiatief is afgerond. Daarnaast zijn er naar aanleiding van de consultatie op de ontwerp-Agenda en het concretiseren van de hierboven genoemde veranderdoelen aanvullende initiatieven opgenomen. De initiatieven zijn gekoppeld aan één of meerdere deelprogramma’s.
In hoofdstuk 4 van het Uitvoeringsprogramma wordt per initiatief beschreven wat het doel is van het initiatief, op welke wijze het initiatief bijdraagt aan het behalen van de doelen, wie verantwoordelijk is, de planning, de kosten en wat is er qua inzet van partijen nodig om het desbetreffende initiatief uit te voeren. Dit is nog niet voor alle initiatieven volledig uitgewerkt, omdat het desbetreffende initiatief nog (nader) moet worden uitgewerkt, nog (verder) moet worden besproken met (beoogde) betrokken partijen, dan wel dat er op onderdelen nog discussie is, bijvoorbeeld over de financiering. Er is voor gekozen om wel alle initiatieven op te nemen in het concept Uitvoeringsprogramma omdat hiermee inzicht wordt gegeven welke initiatieven de partijen de lopende periode 2022-2026 (willen) oppakken.

Doelendocument
Zoals hiervoor aangegeven zijn de afgelopen periode de uitvoeringsstrategieën uit de Agenda per deelprogramma vertaald in zogeheten veranderdoelen (ER-doelen) en SMART doelen. Er is voor gekozen

om de uitwerking van de doelen als bijlage toe te voegen aan het concept Uitvoeringsprogramma.

De omzetting van de doelen in concrete initiatieven voor individuele partijen en de consequenties daarvan zijn op dit moment nog onvoldoende in beeld. Dit betekent dat het doelendocument de ambitie beschrijft die de partijen wensen te bereiken, maar nog niet overal de manier waarop. Dit betekent dat geen van de betrokken partijen op dit moment aanspreekbaar is op hun –financiële en/of personele - inzet om de doelen daadwerkelijk te bereiken.

Wensen en/of bedenkingen
Bij het aanbieden van de stukken aan de raad is ten behoeve van de definitieve vaststelling van het Uitvoeringsprogramma gevraagd om eventuele wensen en/of bedenkingen kenbaar te maken. In eerdere fases is vanuit de gemeente al gereageerd op concepten van het Uitvoeringsprogramma. Dit heeft al tot meerdere aanpassingen geleid. Er ligt nu een stuk waartegen wij in beginsel geen bedenkingen hebben.

Wel willen wij uw raad voorstellen nog een wens mee te geven. De Agenda voor het Waddengebied 2050 vloeit voort uit de Nationale Omgevingsvisie die weer is gebaseerd op de Omgevingswet. Toverwoord in de Omgevingswet is het integraal bij elkaar brengen van alle facetten van de fysieke leefomgeving. In de principes van de Agenda is dat verwoord en samengebracht.
In het Uitvoeringsprogramma worden nu elementen van de fysieke leefomgeving uit elkaar gehaald en in 11 deelprogramma's ondergebracht. Die deelprogramma's worden los van elkaar uitgevoerd. Ondanks dat gesteld wordt dat er aandacht is voor de integraliteit, houdt deze afscheiding toch het gevaar in dat sectoraal elementen worden aangelopen. Juist de integrale benadering biedt kansen om zaken aan elkaar te koppelen en de wederzijdse belangen en bedreigingen goed in beeld te hebben.
Ondanks dat we dit in een eerder stadium al hebben ingebracht, willen wij uw raad voorstellen om vanuit de gemeente Vlieland nogmaals de wens te uiten en het signaal af te geven dat de 11 deelprogramma's in alle situaties integraal worden beoordeeld, zodat kansen om zaken te koppelen worden benut en bedreigingen anderszins worden voorkomen.

4. Kanttekeningen/risico's

geen

5. Uitvoering

Het genomen besluit van het BO Waddengebied van 8 december 2021 betreft de voorlopige instemming van de voorliggende versie van het Uitvoeringsprogramma voor bespreking met de achterbannen. Hiermee wordt invulling gegeven aan het verzoek van de gemeenten om voldoende tijd in te plannen in het traject om te komen tot het Uitvoeringsprogramma. Het streven is om in het BO Waddengebied van juni/juli 2022 het definitieve Uitvoeringsprogramma vast te stellen.

Detailplanning

29 november 2021	extra Omgevingsberaad	Bespreking voorlopig Uitvoeringsprogramma versie 1.0 (t.b.v. BO Waddengebied)
8 december 2021	BO Waddengebied	Bespreking voorlopig Uitvoeringsprogramma versie 1.0
14 december 2021	Digitale Raadsbijeenkomst/ Webinar	Toelichting voorlopig Uitvoeringsprogramma versie 1.0
Januari/februari 2022		Toesturen voorlopig Uitvoeringsprogramma voor bespreking achterbannen
Voorjaar 2022		Opstellen definitief Uitvoeringsprogramma en bijbehorende Doelen-document t.b.v. agendering in BO Waddengebied.

Mei/juni 2022	Omgevingsberaad	Bespreking definitief concept Uitvoeringsprogramma
Juni/juli 2022	BO Waddengebied	Vaststelling definitief Uitvoeringsprogramma

6. Communicatie

n.v.t.

7. Financiën

De bij het Uitvoeringsprogramma betrokken partijen zijn op dit moment niet aanspreekbaar voor de inzet om de doelen daadwerkelijk te bereiken. Dit omdat de financiële en/of personele consequenties nog niet op alle onderdelen voldoende zijn uitgewerkt en/of besproken. Daar waar mogelijk en aan de orde wordt dit opgepakt als onderdeel van het traject om te komen tot het definitieve Uitvoeringsprogramma.

8. Juridische Zaken

n.v.t.

9. Bijlagen

Bijlage 1: Concept uitvoeringsprogramma 2021-2026
Bijlage 2: Concept Werkdocument Doelendocument
Bijlage 3: Notitie Uitvoeringsprogramma Waddengebied 2021-2026
Bijlage 4: Brief Omgevingsberaad Uitvoeringsprogramma

Vlieland, 13 december 2021

Burgemeester en wethouders van Vlieland,
M. Schrier, burgemeester
A. Idema, gemeentesecretaris

De raad van de gemeente Vlieland,

gelezen dan wel bijgewoond:
- het voorstel van burgemeester en wethouders van 13 december 2021
- het advies van het extra Omgevingsberaad van 29 november 2021
- het besluit van het Dagelijks Bestuur van het Samenwerkingsverband De Waddeneilanden van 2 december 2021
- de bespreking in het BO Waddengebied op 8 december 2021
- de digitale Raadsbijeenkomst op 14 december 2021

overwegende dat:
- in het Concept Uitvoeringsprogramma het Programma Waddeneilanden integraal is overgenomen (zie Deelprogramma 3.6. Leefbaar Waddengebied)
- de andere belangrijk thema's voor de Waddeneilanden, zoals Bereikbaarheid, Klimaatverandering, Energietransitie, Recreatie en toerisme etc. goed zijn beschreven in het Uitvoeringsprogramma
- ook anderszins er geen direct schurende zaken voor de Waddeneilanden zijn opgenomen in het Uitvoeringsprogramma of daar waar nodig het gesprek hier nader over wordt voortgezet (procesafspraak);
- het wenselijk is om een wens mee te geven ten behoeve van de definitieve besluitvorming;

B E S L U I T:

De wens in te brengen tegen het Concept Uitvoeringsprogramma Waddengebied 2021 – 2026 dat voortdurend zorgvuldig aandacht wordt besteed aan de integraliteit van en tussen alle deelprogramma's.

Aldus vastgesteld in de raad van de
gemeente Vlieland in zijn openbare
vergadering van 31 januari 2022

de griffier,	de voorzitter,
M.G. Brinksma-Brandenburg	M. Schrier